

FAQ om avlägsnade av otillåten bosättning

Den här sammanställningen av generella frågor kopplade till de nya reglerna om avlägsnande är tänkt att ge en översiktlig introduktion till det nya förfarandet. Den ska ge tillräckligt med information för att man ska kunna känna igen vad avlägsnade handlar om och vilka de stora nyheterna och skillnaderna är. Den kan också vara ett stöd i kunddialoger inför t.ex. en ansökan.

Vad är avlägsnande?

Det är en ny form av särskild handräckning som ska underlätta för fastighetsägare att få hjälp med otillåtna bosättningar.

Vad är en otillåten bosättning?

När någon utan lov bosätter sig på annans fastighet, markområde, utrymme, eller i byggnad är det en otillåten bosättning. Även bosättning i/på lös egendom omfattas, t.ex. en båt. Det handlar om att någon utan lov tar sig rätt och ockuperar annans mark eller liknande. Det kan aldrig vara en otillåten bosättning om det har funnits tillstånd eller avtal att vara på platsen. Det gäller även om rätten att vara på platsen av någon anledning har upphört. Då blir det fråga om avhysning enligt vanliga regler.

När kan man börja ansöka om avlägsnande?

De nya bestämmelserna börjar gälla från och med den 1 juli 2017. Det går alltså att lämna in ansökningar med de nya reglerna som grund från och med lördagen den 1 juli 2017. Själva bosättningen kan däremot ha uppkommit innan.

Vad är det som skiljer det nya förfarandet från tidigare regler?

- Den stora nyheten är att det går att ansöka mot **okända personer**. Den som lämnar in ansökan, vanligtvis en fastighetsägare, måste ha försökt att identifiera personerna på platsen. Om försöken misslyckas och personerna inte blir identifierade går det bra att lämna in ansökan ändå. Den sökande får då istället förklara vilka försök att identifiera personerna som har gjorts. Den sökande måste också tala om i fall ansökan omfattar **barn på platsen**.
- Verkställighet av avlägsnande kan ske mot **tredje man** som inte har rätt att vistas på platsen. Även om nya personer har bosatt sig på platsen efter det att sökande ansökt om avlägsnande så omfattas dessa personer av verkställigheten.
- Kronofogden ska alltid **underrätta socialnämnden** i den kommun där bosättningen finns. Betalningsföreläggandeenheten underrättar om att ansökan har kommit in och verkställighetsteamet underrättar inför kommande förrättning.

- Kronofogden ska även göra en **proportionalitetsbedömning** – intresseavvägning inför beslut och verkställighet. Det innebär att den sökandes rätt till sin fastighet, mark, byggnad eller utrymme ska vägas mot olägenheten för de svarande att flytta därifrån.

OBS! Tänk på att avlägsnade bara får användas i situationer då svaranden bosatt sig/vistas på annans mark/fastighet utan tillstånd.

Vad innebär ett interimistiskt beslut?

Det betyder att betalningsföreläggandeenheten fattar ett tillfälligt beslut, innan den svarande delges ansökan.

Går det att få ett interimistiskt beslut i mål om avlägsnade?

Det är fortfarande möjligt att begära ett interimistiskt beslut i mycket brådskande fall. För att vi ska bevilja ett interimistiskt beslut ska det i princip vara så brådskande att ett senare beslut inte skulle göra någon nytta. Vi ska vara restriktiva med den här typen av beslut. Att det handlar om avlägsnade gör inte att det generellt ska ses som så brådskande att interimistiska beslut blir huvudregel.

Hur delges okända personer i en bosättning?

Vi kan delge genom kungörelse. Vi fattar då ett beslut om kungörelse och annonserar i Post- och Inrikes tidningar, samt anslår beslutet på platsen. Den okända gruppen anses då delgiven efter 10 dagar från beslutet. Det förutsätter att vi har annonserat och lämnat meddelande till svarande på platsen för avlägsnandet inom dessa 10 dagar.

Betalningsföreläggandeenheten ansvarar för att upprätta beslut och annonsera. Uppdraget att anslå på plats överlämnas till delgivningsenheten som sätter upp anslaget på avlägsnandeplatsen. För det fall delgivningsenheten inte har personella resurser får samordning med behörigt verkställighetsteam ske.

Vad kostar det att ansöka om avlägsnande?

Den summariska processen

Det kostar 300 kronor att lämna in ansökan om avlägsnade, oavsett hur många personer ansökan omfattar. Det spelar heller ingen roll om personerna är identifierade eller om de är okända.

Verkställighetsprocessen

Grundavgiften för verkställighet är 300 kronor per identifierad svarande, men det införs också ett maxbelopp på 3 000 kronor, d.v.s. avser ansökan fler än tio identifierade svarande uppgår det sammanlagda grundavgiftsbeloppet ändå inte till mer än 3 000 kronor. Är det bara fråga om okända personer blir grundavgiften aldrig mer än 300 kronor per ansökan om verkställighet.